

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY HÓRA
1 KORONA ÉS FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A dobrudsai hadsereg előrenyomulása

A bolgár-török csapatok elérték a Babadag—Pecinaga vonalat — Repülőink támadása a Braila felé visszavonuló oláh csapatok ellen — Harok az Aranyos-Beszterce vidékén és az Uz völgyében — Luck vidékén visszavertük az oroszok támadását

Debrecen, december 18.

Amíg az entente-hatalmak a békejavaslatok visszautasítása tárgyában keletkezett nézeteltéréseik s ezek elsímitásának módjai fölött törik a fejüket, addig a szövetségesek csapatai újabb és újabb jelentős előrenyomulással folytatják Románia teljes meghódítását. A mai esti jelentés beszámol már arról, hogy a dobrudsai sereg elérte és át is lépte a babadag—pecinagai vonalat. Babadag megerősített hely, amelyre az első dobrudsai vereségek s a konstanza, mecsidjei német-bolgár-török győzelmek, a csernavodai hid elfoglalása idején a francia katonai szakértők úgy mutattak rá, hogy ez az a hely, ahol az akkor is megvert és visszavonuló oláh hadsereg megverheti a lábát s ahonnan kiindulva, vissza fogja szorítani a győzőket. Ugy látszik azonban, a francia katonai szakírók ebben is, mint amnyi sok másban, tévedtek s ez a megerősített hely sem alkalmas már arra, hogy menedéket s pihenőt nyújtson a most már nem is oláh, hanem oláh-orosz seregeknek. Babadag ma is az, ami akkor volt, tehát nem a megerősített helyben, hanem a hadseregben van a hiba. Babadag különben, amely az utolsó jelentősebb pont a Mangalia—Constanza—Tulcea vasútvonalon, alig 30 kilométernyire van Tulceától, ahol azután elfogy már Románia és kezdődik — Oroszország: Bessarabia. Nem kevésbé fontos pont Pecineaga is, amely a Harsova—Braila közt vont vonal közepén van és tíz kilométernyire sincs Csernától, amely kiinduló pontja a Brailába és Galatzba vivő vasútvonalnak.

A romániai hadműveletek tehát mindinkább könnyűvé teszik úgy reánk, mint az ententera nézve a békejavaslat kérdését. Mert míg mi folyton újabb és újabb értékes zálogokat szerzünk, addig az entente hadseregeinek kísérletei s támadásai véres vereségekkel omlanak össze. Ott pedig, ahol részsikereket érnek el, ezeket olyan áldozatokkal fizetik meg, hogy ez áldozatok inkább veszteséggé, mint nyereséggé teszik az eredményeket. A harcsteren, különben aránylagos nyugalom

volt, csupán a dél-bukovinai részen voltak kisebb sikertelen orosz támadások.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a román hadszíntérről:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A helyzet nem változott. A Braila irányában visszavonuló ellenséges oszlopokat repülőink megfigyelésünk szerint sikeresen megtámadták.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, december 18. A Wolff-ügynökség jelenti december 18-án este:

Nyugaton és keleten semmi jelentős.

Oláhországban kisebb, résziünkre kedvező harcok.

Észak-Dobruzsában átléptük a Babadag—Pecinaga vonalat.

Az orosz-román sereg fenyegetett helyzete

Gené, december 18. A párisi *Le Temps* nagy aggodalommal ír az orosz-román hadsereg helyzetéről. Azoknak az orosz-román haderőknek, melyek a Jalomitán át Nagy-Oláhországban a síkságon vonulnak vissza, nagyon

komoly a helyzetük. Egyetlen visszavonulási vonal a Buzeu—Szereth vonal, de kérdés, hogy sikerül-e ezt elérnie, mert Mackensen balszárnya elszakítással fenyegeti.

***

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonalai: Az Uz völgyének két oldalán az oroszok heves tüzéségi előkészítés után megtámadták állásainkat. A harcok még nincsenek befejezve.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonalai: Az oroszoknak tábori előőrsvonalaink ellen Augusztowkánál intézett támadásai eredménytelenek maradtak. Épp így eredménytelenek maradtak a Bol. Porsknál új állásaink ellen intézett gyenge ellenséges támadások.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonalai: Lucktól északnyugatra az oroszok megkísérelték, hogy e hónap 16-án tőlük Bol. Porsknál elfoglalt állásaikat visszavegyék. Támadásaikat, amelyeket éjjel is megkíséreltek, visszavertük.

Épp így meggyújtottuk védőtűzünkben az oroszok előretöréssel Augusztowkánál, Zborowtól délre.

József főherceg vezérezredes arcvonalai: A Mestecanesci-szakaszon az Aranyos-Beszterczétől keletre heves tüzéségi

BRAILA

Kedd, Szerda, Csütörtök
december 19—20—21

Szenzációs előadások!

**Minden előadás
zenekísérettel!**

IMÁDKOZIK

A KIRÁLY

(Die Braut des
Reserveleutnants)

háborús kép a jelen
nagyidőből 4 részben.

Ófelsége I. Ferenc József
legmagasabb hozzájárulá-
sával és elismerésével
készült filmrövid.

A szerelem próbjája

(Liebesprobe)
nordisk vigjáték
2 részben.

Előadások kezdete fél 8
órakor mérsékelt, fél 9
órakor rendezés helyaráll.

APOLLO

Má, kedden

Előadások fél 8 órakor
mérsékelt és fél 10 órakor
rendes helyaráll.

Wanda Tzuzmann

és
Wigo Larsen

főszereplésével

Wampyret

társadalmi színmű
3 felvonásban.

Szűrészi egyesület

vigjáték.

Felsőháromszági tájak

természeti felvétel.

harc folyt. Az Uz-völgyben változó sikerű helyi harcok voltak.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: A Cserna-hajlásban élénk tüzelés folyt.

LUDENDORFF,

A görögök Thessáliát kifirítik

Lugano, december 18. Piräusből táviratozzák: Thessália kiürítése megkezdődött.

A belga-francia harctér

Berlin, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Nincs lényeges esemény.

A Somme- és a Maas-területen is csekély harci tevékenység folyt.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Tarnovszky amerikai útja

Hága, december 18. A Reuter-ügynökség jelenti: Az entente-hatalmak az Unio kérésére szabad utat engedtek Tarnovszky gróf osztrák-magyar nagykövetségnek Amerikába.

Az olasz háború

Höfer jelentése

első főszállásmester.

Budapest, december 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A központi hatalmak békeajánlata

Az entente csütörtökön válaszol

Zürich, december 18. A Tages-Anzeiger jelenti Rómából: Az entente-hatalmak közös válasza csütörtökre várható.

Nézeteltérések az ententében

Amsterdam, december 18. Londoni politikai körökben azt vélik, hogy vissza fogják utasítani a német békeajánlatot. A miniszterelnök bizik Franciaországban és Olaszországban, de Oroszország állásfoglalása kétes. Egy angol bizottság Pétervárra utazik, mert Pokrowsky jelentése szerint Oroszország nem bizik Angliában. Meg fogják kísérelni a Trepow-kormány fölváltását egy Miljukow-kormányral.

Genf, december 18. Párisból jelentik:

Cochin külügyi államtitkár az összes entente-nagykövettekkel tanácskozást folytatott, hogyan lehet az entente körében fönnálló nézeteltérést a békejavaslatl szemben elűntetni.

A francia szociálisták és a béke

Genf, december 18. A Havas ügynökség jelenti: A francia szociálista egyesülés kongresszust tartott, amelyen hosszasan tárgyalták a kérdést, hogy a hadviselő államok és a semleges államok között a nemzetközi érintkezés megkezdődjék. 10,026 szavazattal 409 szavazat ellenében határozatot hoztak, amely a nemzetközi érintkezés megkezdésének lehetőségét és különösen a békétárgyalás megkezdését kívánja, azzal a feltétellel, hogy Németország és szövetségesei pontosan megszabott, világos javaslatokat terjesszenek elő.

Ki lesz a nádorhelyettes?

A képviselőház ülése

Budapest, december 18.

A képviselőház mai ülésén kezdte meg a nádorhelyettes megválasztása körül megindult vitát, ami természetesen nem mulott el anélkül, hogy az ellenzék ne támadja Tisza István gróf személyét, mint akit a koronázó nádorhelyettesi tisztre javaslatba hoztak. Ugyancsak ma tartott ülést a főrendiház is, ahol a nádorhelyettes-választás kapcsán egy ellenzéki főrend szintén támadta Tisza István grótot és jelöltetését.

A két ülésről tudósításunk a következő:

Szász Károly elnök megnyitván az ülést, Tisza István gróf miniszterelnök betérjlesztette a kivételes hatalom igénybevételéről szóló kormány-jelentést.

(A hitlevél)

Ezután rátértek a napirendre: a koronázási hitlevélről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Polónyi Géza kifogásolja a negyedik pont szövegezését, mely félreértésre adhat alkalmat.

Bakonyi Samu azt kívánja, hogy Magyarország és Horvát- és Szlavon-országok viszonya a hitlevélben szabatos megállapítást nyerjen. Az előadói javaslat szövegén olyan módosítást óhajt, amely világosan kidomborítsa Magyarország és a társországok állami egységét.

A Ház az eredeti szöveget fogadja el.

Az utolsó pontnál Apponyi Albert gróf javaslatot terjeszt be, hogy a Ház iktassa jegyzőkönyvébe a királynak a miniszterelnök által közvetített kijelentését, amely szerint ő felsége a magyar királyi méltóságot az osztrák császári méltóságtól különállónak és azzal teljesen paritásosnak tekinti, továbbá: hogy ő felsége az év megfelelő részét Magyarországon óhajtja tölteni s hogy a trónörökösöt oly nevelésben kívánja részesíteni, amely a magyar állam paritásának megfelel.

A Ház elfogadja Apponyi javaslatát.

(A királyi eskü)

Következett a királyi esküről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Az előadói javaslatához Pejacevich Tivadar gróf szólal föl s a horvátok nevében javasolja, hogy az eskü szövegének az a része, melyben ő felsége fogadalmat tesz, hogy Magyarország területét megvédi, ekkép bővítessék ki: „és a Magyarországgal közösségben levő Horvát-Szlavonországok területét”.

A Ház ezzel a módosítással elfogadta a törvényjavaslatot.

(Ki legyen a nádorhelyettes?)

Tisza István gróf miniszterelnök miután bejelentette, hogy a koronázás kapcsán több bizottságot kell holnap megválasztani, elhagyta a termet s oda a bekövetkezett vita alatt nem is tért vissza.

Andrássy Gyula gróf szólalt fel ezután s támadta Tisza István gróf miniszterelnök nádorhelyettesi jelöltségét. Az ellenzék letipró, a nemzeten átgázoló miniszterelnök jelöltetését az ellenzék kizártnak tekintette. Tisza nem részesülhet a legnagyobb kitüntetésben, amely magyar polgárt érhet. József főherceg megválasztásából semmi baj nem származott volna. Kifejtette, hogy Deák Ferenc is azon az állásponton volt, hogy Andrássy Gyula grótot sem azért választották meg, mert miniszterelnök volt, hanem mert mindenkinek a bizalma összpontosult benne. A többség most minden kitüntetést és hatalmat magának vindikál.

Rakovszky István: Ki felel, ha botrány lesz a koronázáson? (Óriási zaj.)

Andrássy Gyula gróf (megijedve): Botrány nem lesz. Az ellenzék erői fog venni magán, de nem akarják, hogy a miniszterelnök, aki durva, szennyes, piszkos politikai eszközökkel dolgozott . . . (Óriási zaj és ellentmondás.) . . . zsákmányul elvigye a szent koronát.

Apponyi Albert gróf szintén ellenzi, hogy Tisza István gróf végezze a koronázást. Hosszasan beszél ez ellen s kijelenti, hogy azok után, amiket Tisza István gróf elkövetett, a koronázást aktus nem végezheti.

Elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti. Délután folytatták a nádorhelyettes választása körül megindult vitát.

Khuen-Héderváry Károly gróf ismertette a nádorválasztások történetét. Mindig véres csaták előzték meg a választásokat, míg csak a Habsburgok köréből nem kerültek ki a nádorok. A választások azonban sohasem ártottak meg a nádori tisztségnek. A nádor utóda e méltóságban a miniszterelnök lett és a miniszterelnöknek nádori szerepe van. — Nem mondja, hogy a mindenkori miniszterelnök legyen a nádorhelyettes is, azonban Tisza István gróf méltóan képviseli a nádort . . . (Zaj az ellenzéken, taps a középén és jobboldalon.) . . . és a munkapárt szerint, amely teljes bizalommal viseltetik a miniszterelnök iránt s amely mögött a nemzet nagy többsége van, kell, hogy a miniszterelnök nagy érdemeiért, a melyet a nemzet érdekében kifejtett munkásságával a háború alatt is szerzett, megjutalmazassék. — Kell, hogy Tisza István erre a tisztségre megválasztassék. (Taps és éljenzés.)

Lovász Márton ellenzi Tisza megválasztását.

Pejacevich Tivadar gróf a miniszterelnök megválasztása mellett szólal föl. Beszédében nyelvbötlés következtében a következőket mondja: „Olyan férfi tegye a koronát a közös király fejére . . .”

E szavakra óriási botrány tört ki. Az ellenzék ordított s a nagy zajból egyes mondatok, szavak hallatszottak csak ki:

— Nincs közös király!

— Rendre!

Simonsits Elemér elnök nem tudva a zajt lecsillapítani, az ülést tíz percre felfüggesztette. Tíz pernyi szünet után újból megnyitotta az ülést.

Pejacevich Tivadar gróf kimagyarázta szavait, hogy ő Magyar-, Horvát- és Dalmátországok királyát akarta mondani és így is értette.

Polónyi Géza azt mondta, hogy Tisza belekeverte ebbe az ügybe a protestánsokat is. Fölolvassa a Protestáns Közlönyt, amely azt írja, hogy Tisza István gróf háta mögött négy millió protestáns áll. Tehát a protestantizmust kortescélokra használja föl.

Lázár István gróf a miniszterelnök nagy érdemeire mutat rá. A történelem fogja megmutatni, milyen nagy érdemeket szerzett a miniszterelnök a magyar nemzettel szemben.

Tóth János mint protestáns tiltakozik az ellen, hogy a protestantizmust belekeverjék ebbe a dologba. Nem mint reformátusok, hanem mint politikusok ellenzik Tisza István grófnak nádorhelyettesé váló megválasztását.

Károlyi Mihály gróf ellenzi Tisza megválasztását és kijelenti: tudja, hogy többnek vannak a munkapártban is, akik csak kényszerűségből szavaznak reá. (Ellentmondás és zaj a jobboldalon.)

Ábrahám Dezső ellenzi Tisza István gróf megválasztását.

Mezős
szes párt
volna meg
Kálm
Elnök
A nap
csányi
miniszter
9 órakor

Délut
ház ülésé

Hadi
napirend
ház nádor
küldését,
takozik T
kért erre

Elnök
nos gróf
rend szav

Ezutá
a külkeres
kat, amel

A tar
folytatják,
megválasz

Jegy

Az

A bé
nyilvánulá
hadiköleső
zeli béke
alapított é
nés állt be
tőke érde
ben fordul
tosító állan
tári járadé
lamint a t
kölesön m
galmában.

A pé
hogy a ha
dugdosott
vonassana
a nép társ
megértésr
ugyneveze

sikerült r
hadiköleső
tünk vér
községből
bírája, a
értve a k
nyára, h
hadikötvé
míves gar
a közvetl
remélt na
százezrek
sze, amel
tott pénze
a példák
követésre
csak hitel
gazdaság
előző hac

Debr
tént jegy
vannak.

Az A
a mai nap
kölesön-j
karékpén
részére 5

A. 24,000
banovits
gyi István
Teremi I
Pósalaky
Gy., Zs.
Imréné,
András é

Tóth Mih
Katona I
István H
János 20

Ilona tan

Mezőssy Béla kijelenti, hogyha az összes pártok József főherceget választották volna meg, nem tért volna ki a megbízás elől.

Kálmán Gusztáv: Nem tudhatni!

Elnök a vitát berekeszti.

A napirendhez **Rakovszky István, Szmrecsányi György, Balogh Jenő** dr. igazságügy-miniszter szólaltak föl, mire az ülés egynegyed 9 órakor véget ért.

A főrendiház ülése

Délután 4 órakor nyitotta meg a főrendiház ülést **Jósika Samu** báró elnök.

Hadik János gróf indítványozta még a napirend előtt, hogy ne várják meg a képviselőház nádorhelyettes-választó határozatának át-kiadását, hanem **tartsanak együttes ülést**. Tiltakozik **Tisza István** gróf jelöltetése ellen és kért erre vonatkozóan határozathozatalt.

Elnök elrendelvé a szavazást, **Hadik János** gróf indítványa mellett 17, ellene 53 főrend szavazott.

Ezután letárgyalták az indemnitásról és a külkereskedelmi politikáról szóló javaslatokat, amelyeket a főrendiház elfogadott.

A tanácskozást holnap délután 4 órakor folytatják, amikor a koronázási bizottságokba megválasztják a tagokat.

Jegyezzünk a békéért!

Az újabb jegyzések Debrecenben

A béke lehetőségének első komoly megnyilvánulása szokatlamul buzdítóan hatott a hadikölcsön jegyzésének mozgalmára. A közeli béke lehetőségére ugyanis a spekulációra alapított értékpapírosok keresletében csökkenés állt be, viszont az elhelyezkedést kereső tőke érdeklődése ismét fokozottabb mértékben fordult a biztos és magas kamatozást biztosító állampapírosok felé. Ezt igazolja a kincstári járadék árfolyamának növekedése is, valamint a tőkének szapora jelentkezése a hadikölcsön mind sikeresebbnek mutatkozó mozgalmában.

A pénzügyi kormány az a törekvése, hogy a hadikölcsönbe elsősorban az otthon eldugdosott és gyümölcsözetlenül heverő tőkék vonassanak be, a közigazgatási tisztviselők és a nép társadalmi vezetői részéről országszerte megértésre talált. Ennek köszönhető, hogy az ugynevezett teaurált pénzeket egyre jobban sikerült rejtett helyeikről előcsalogatni és a hadikölcsönök révén közgazdasági szervezeteink vérkeringésébe visszavezetni. Számos községből kapunk hírt arról, hogy a járás főbirája, a község jegyzője és bírása — megértve a kormány intencióját — tanyáról-tanyára, házról-házra járva, magyarázzák a hadikötvény hasznosságát és buzdítják a földműves gazdákat a kölcsön jegyzésére. Ennek közvetlen, élőszoval történő agitációnak nem remélt nagy hatása van, mert ennek nyomán százezrekre rugó olyan jegyzések jönnek össze, amelyekre az aláírók az otthon tartogatott pénzekből teljesítik a befizetést. Ha ezek a példák — amint hisszük is — országszerte követésre találnak, az ötödik hadikölcsön nemcsak hitelművelési szempontból, de üdvös közgazdasági kihatásában is méltó párja lesz az előző hadikölcsönöknek.

Debrecenben a hadikölcsönre újabb történet jegyzésekről a következő értesüléseink vannak.

Az Alföldi Takarékpénztárnál a mai napon a következő újabb nagyobb hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: Alföldi Takarékpénztár jegyzése az intézet saját tárcája részére 500,000, Hummel Gyuláné 50,000, Sz. A. 24,000, Rosenfeld Ferenc Kaba 10,000, Urbanovits Miksáné 6000, Molnár István, Szilágyi István, György Mihály huszár 5000—5000, Teremi István 4000, Kóti Gábor és neje 3000, Pósalaky István, özv. Bónyi Bertalanné, P. Gy., Zs. A., Hüse Ferenc Ondód, özv. Bátori Imréné, Jóna János, Makai Kálmán, Csarnay András és neje, Engler Mózes, Kovács Imre, Tóth Mihály Haláp, Szentmiklósi Lajos Haláp, Katona Lajosné, Dér István Csere, Csonka István Haláp, Goldstein Simon Haláp, Molnár János 2000—2000, Herskovits Olga és Krausz Ilona tanítónők útján az izraelita elemi iskola

növendékei 10 tételben összesen 1000, Fischer Menyhért 1000, Gönczy-egylet 1500, Czuna István Ondód 1000, Kovas István Nagycsere 1000, Szabó István Kishegyes 1500, Krippner József alezredes 1000, Löwy Bernátné 1500, Varga József, Tóth István Ondód, Papp Mihály, Szücs István Csere, Vas Imre Csere, Hevesi Gábor, Hegedüs Imréné Kis-Szepes, Ferenczi István, Uj Mihály és neje, Dobé Mihály Haláp, Róth András Nagyhegyes, Tóth István Haláp 1000—1000 korona.

Az Alföldi Takarékpénztár affiliált intézeténél, a Kabai Takarékpénztárnál 43 tételben jegyeztek 59,250 koronát, melyek közül nagyobb tételek: Imre Márton 6500, Klein Miksa 5000, Teleky Károly 3000, Dede Gábor 3000, Vakler József Tetétlen 1000, Mondok László 1000, Farkas Márton 1000 kor.

Az Alföldi Takarékpénztár affiliált intézeténél, a Nádudvari Takarékpénztárnál 31 tételben jegyeztek 34,000 koronát, melyek közül nagyobb tételek: özv. Gyulay Mihályné 6000, Lippe R. 3000, Schenk Ignác 2500, id. Mészáros Gábor 2000, Bleier József 2000, Frank Zsigmond, Madár Sámuel, ifj. Mészáros Gábor, Csorvási József, dr. Halász Sándor, Fülöp Sámuel, id. Molnár András, Frank János és László, O. Nagy János és neje, Fischer Pál, ifj. Kun Ferenc 1000—1000 kor.

HIREK

****

A 18—24 éves népfölkelők összeírása

Budapest, december 18.

A főváros tanácsa ma falragaszokon tette közhírré azt a hirdetőment, amely szerint a honvédelmi miniszter elrendeli, hogy 18 éves-től 24 éves korig mindenki tartozik holnap és holnapután népfölkelő lapját kitölteni s azt január 8-tól 20-ig beszolgáltatni.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Budapesti tudósítónk táviratozza: **Tisza István** gróf miniszterelnök ma délután 2 órakor Bécsbe utazott.

— **Városatyaválasztás a Hatvan-utcai kerületben.** Megemlékeztünk arról, hogy a Hatvan-utcai kerületben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyre a közgyűlés a választást e hó 20-ra, szerdára tűzte ki. A függetlenségi párt e helyre egyhanguan **Juhász-Nagy Sándor** dr. ügyvédet, a debreceni református egyház főjegyzőjét, a párt nagytehetségű, kiváló képzettségű tagját jelölte. Miután a betöltendő helyen előzően függetlenségi párti bizottsági tag volt megválasztva, a pártok között országosan érvényben levő megállapodás szerint más nem is jelöltetik s így **Juhász-Nagy Sándor** drt egyhanguan fogják megválasztani. A választás a városháza kistanácstermében lesz.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy **Münnich Aladár** főhadnagy, ütegparancsnok a 10-ik lovas tüzérezredben, harmadikban kapta meg a signum laudist. **Münnich Aladár** mint mérnök, a debreceni egyetem építkezésétől ment a harctérre a világháború kitörésekor.

— **A „World” a debreceni közönség előtt.** **Barth Lajos** világhírű könyvét, a „World” kincseket érő képes autogramgyűjteményét alkalma lesz a debreceni közönségnek is megtekinteni. **Barth Lajos** ugyanis a debreceni Kaszinó helyiségében e hó 20-án, szerdán be fogja mutatni könyvét az érdeklődő közönségnek. A világhírű gyűjtemény szerdán délelőtt 11 órától 1 óráig és délután 3—7 óráig tekinthető meg, délelőtt 10 korona, délután 4 korona díj mellett. **A betolvó díjak egész összegét Barth Lajos a debreceni Hadsegélyzőnek és a Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókjának engedi át**, mert tisztán csak hazafiás és jótékonyági célokat óhajt szolgálni, amikor könyvének kincseit megtekintésre bocsátja. Az illetékes kö-

rök halás köszönettel fogadták **Barth** nemes, önzetlen hazafiságból eredő tettét. Bizonyos, hogy e ritkaságot tömegesen fogják fölkeresni mindazok, akiknek az érdeklődésük és az igazi nagy művészet iránt érzékük van. — A megtekintőknek maga **Barth Lajos** szolgál felvilágosítással, amelyekben nem egy autogramnak vagy képnek érdekes történetét mondja el.

— **Zsoltárok, imakönyvek óriási választékban Hegedüs és Sándornál.**

— **Karácsony a fronton.** A Hadsegélyző és Vöröskereszt ez évben sem felejtkezik meg debreceni ezredeink bátor, kitaró katonáiról és elküldi nekik szeretetadományait. Meleg kötött ruha, egy pipa, egy csomag dohány, egy rud csokoládé, egy szájharmonika, fésű, bakatlikör és 4—5 tepertős pogácsa — ezek fogják a tartalmát képezni a szeretetadományoknak. Harminc uriaszony vállalkozott a pogácsa elkészítésére. A Hadsegélyző Hivatal a társadalom kifogyhatatlan áldozatkészségéhez fordul ez akció anyagi támogatásáért. — Ujabbban a következő adományok folytak be e célra: **Koszorus Lajosné** 10 kor., **Kiss István** 20 kor., dr. **Kerekes Lipót** 5 kor., **Uhlarik Béláné** 20 kor., **Mozgó-színház** 200 kor., **Dézsi Istvánné** 20 kor., dr. **Engel Ignác** 25 kor.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedüs és Sándornál** szerezhetők be főposta mellett.

— **A karácsonyi postaforgalom.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt különösen szem előtt tartandók a következő postai szabályok:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagolópapír használandó. Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzések (pl. ifjabb, idősb, özvegy, stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címírtaiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtójelzés, stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bördarabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. — Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogyha a burkolaton levő címirat leesné, elveszne vagy olvashatlanná válna, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

— **Karácsonyi és újévi képeslapok,** kalendáriumok és disz-falimaptárak legnagyobb választékban kaphatók **Aczél** antiquáriumban. Viszonteladók nagy árengedmény.

— **A keddi kötőzsúr.** Kedden tartja a Hadsegélyző Hivatal a Bika kis hangversenytermében rendes kötőzsúrját. A zenét **Kiss Béla** zenekara fogja szolgáltatni. A Hadsegélyző Hivatal felkéri a társadalom minden hölgytagját, akik a nemes cél iránt érdeklődnek s munkálkodni óhajtanak, hogy vegyenek részt a kötőzsúrokon.

— **Karácsonyi és újévi művész- és amerikai lapok** legszebb kivitelben **Hegedüs és Sándornál**.

— **Koronázási emlék-jelvények.** A magyar nemzet örömapja, a koronázás alkalmából művészi kivitelű, finom porcellánzórnából készült koronázási jelvényt bocsát ki a Hadsegélyző Hivatal a nagy nap emlékére és egyúttal az elesett hősök özvegyei és árvái alapjának szolgálatában. — A jelvény öfelsége monogramja mellett a koronázás gondolatait szimbolizálja: egy darab ára 1 korona. Kapható a Hadsegélyző Hivatalnál (Budapest, V., Akadémia-utca 17.).

— **Képes és meséskönyvek, diszmnivek, imakönyvek, zsolttárak, emlékkönyvek, képeslap- és fénykép-albumok, diszes dobozu levél-papírok** legolcsóbb áron Aczél antiquáriumban kaphatók.

— **Pártitűtő angyalok.** Anatole Francenak, a mi korunk legnagyobb írójának legújabb és legérdekesebb nagy kalandos regénye kerül karácsonyi olvasmány gyanánt magyar fordításban a „Pártitűtő angyalok”-kal a magyar olvasókörözés elé. Mindaz, ami Anatole Francenak az egész világon való népszerűségét megteremtette és utólrhetetlen írói és művészi értékét teszi: fokozott mértékben van meg a „Pártitűtő angyalok”-ban, írói tehetségének és emberi műveltségének ebben a legértékesebb alkotásában. Az angyalok, akik már egyszer Lucifer vezérlete alatt megostromolták az eget és Istent, új lázadásra készülnek, az eget új meghódítására törekcsenek. Letelepednek Párisban, megtelnek napjaink eszméivel, Páris politikai és szocialista életével, kiveszik részüket a földi szerelem minden gyönyörűségeiből és végül is belátják azt, hogy az Ur ellen való küzdelmet vagy sehoh, vagy saját lelkiükben kell megvívniok. Ezen a kereten belül azután a legmulatságosabb események: szerelem, pénz, forradalom, művészet egész világa vonul el szemünk előtt, az egész XX. század társadalmának hihetetlenül finom kifigurázása. Az angyalok pártitűtése lesz ez a könyv, amelynek a világot kigunyoló szatirikus irodalomban Swift Gulliver utazása mellett lesz a helye. Maradandó, mulatságos, gyönyörű könyvet és szellemes mulattatót, nagyszerű elbeszélőt szerez magának az, aki e könyvet megveszi. — Aligha lesz ember, aki egyszeri olvasással beéri: oly szép, érdekes és különös az emberi társadalomnak ez az angyalokon és a menyországban keresztül megmutatkozó képen. A pártitűtő angyalokat Kunfi Zsigmond fordította és a Népszava könyvkereskedése adta ki. Ára 5 korona és minden könyvkereskedésben kapható.

— „Gólem” világhírű szenzációs regény, Mikszáth almanachja, Kincses Kalendárium Hegedűs és Sándornál.

— **Menekült gyermekek cipője.** A debreceni Patronázs Egyesület gyermeknapj jövedelméből beszerzett cipők megérkezvén, az erdélyi menekültek azon gyermekei részére, akik cipőigényüket bejelentették, a cipőkiosztás a debreceni Patronázs Egyesület Bethlen-utca 37. sz. helyiségében e hó 19-én, kedden délután 3 órától kezdődőleg fog kiosztani, miért is az igényjogosultaknak gyermekeikkel együtt való pontos megjelenésüket kérjük. A debreceni Patronázs Egyesület vezetősége.

— **Karácsonyi ajándéknak** igen alkalmas, remek szép képes és meséskönyvek, ifjusági iratok, református és katolikus imakönyvek és zsolttárak nagy választékban kaphatók a Csokonai könyv- és papirkereskedésben, Szent Anna-utca 1. szám.

— **Levélpapírok,** levelezőlap- és fénykép-albumok, írószerszettek, írómappák stb., stb. remek kiállításban nagy választékban Hegedűs és Sándornál főposta mellett.

— **Halmágyi divatházába** blous-ujdonságok naponta érkeznek.

— **Tárca-naptárak,** előjegyzési heti, napi és fali naptárak kaphatók Hegedűs és Sándornál.

— **Mesés és képeskönyvek,** ifjusági iratok és más alkalmi ajándékok kaphatók Antal-fynál, Szent Anna-utca 13.

— **Képeskönyvek, ifjusági iratok** s más ajándékművek Hegedűs és Sándornál.

— **Karácsonyi és újévi ajándék-könyvek,** levélpapírok, imakönyvek legnagyobb választékban, olcsón Antal-fynál szerezhetők be, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

— **Szörme gallérok,** karmantyuk, garnitúrák óriási választékban Halmágyi divatházában.

Színház és művészet

MŰSOR:

KEDD: *Királynőm, meghalok érted.*

SZERDA: *Az ember tragédiája.* (A klasszikus ciklus első előadása.)

Az első klasszikus előadás. Szerdán este tartja meg a színház tervbe vett klasszikus ciklusának első előadását, amely alkalommal teljesen renovált díszletezéssel és új betanulással, pompás szereposztásban *Maddách* Imre *Az ember tragédiája*-t hozza színre a társulat.

Imádkozik a király. Az Uránia háborus filmszenzációja a tegnap esti bemutatón nagy sikert aratott. Katonáink küzdelmét az olasz fronton lélegzétvisszafójtva figyelte a közönség; magunk előtt látjuk ezt a rettenetesen nehéz terepet, melyet hőseink halálmegevetéssel küzdenek le. E pompás film lesz másodszor bemutatva ma teljes zenekar-kísérettel. Jegy-elővétel reggel 9 órától.

Fényes előadás az Apollóban. Mint már jeleztük, nagy és fényes bemutatója volt tegnap az Apollónak, ahol egy teljesen újszerű darabot, a *Wampyret*-et ismertették meg a közönséggel. Szép és megható darabnak bizonyult az érdekes újdonság, mely méltán szolgált reá arra a nagy érdeklődésre, mely iránta megnyilvánult. Egyébként az egész műsor sikerültnek mondható. — A szépsézetit hivatal című vigjáték nagy kacagást keltett sok derűs és ötletes jeleneteivel. Ma az előadások fél 8 és fél 10 órakor kezdődnek.

Sertésfej, lábak, zsigerek,

olcsóbb kolbászárak előnyös árban kaphatók a Katonai sertésvágásból
Debreczeni Lajos Hentesárugyár R.-t.-nál.
Árusítás
Degenfeld-téri sátrakban.
Nagybani vételek és ismételés felől értekezhetni **Verbőczy-u. Telefon 244.**

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója
Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézeloők,
Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA

Árverési hirdetemény.

Alulírott Dr. Galánffy János debreceni királyi közjegyző a Pollák Zsigmond debreceni lakos tűzifa és építési anyag kereskedő megkeresése folytán ezennel közhírré teszem, hogy az általa Gráber Miksa és fia turóc-szentmártoni kereskedő cégtől vásárolt, de megfelelőnek nem talált egyszáz (100) métermázsas darabos mész folyó évi december hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor a vasúti pályaudvaron a tömegraktár előtt (Belső fatér), közbenjöttöm mellett tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adatni.

Debreczen, 1916 december 18-án.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Ferenc József-út, a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szögleten fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Fiatal
német, megbízható aszszony, aki magyarul is beszél, takarítónak jobb házbba, de szobafényesítés nélkül, állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Hadbavonulás
miatt összes cipőim olcsón elárusítom. Kézimunka cipők olcsón. Községi tisztviselő országos egyesületének szerződéses szállítója. Berlini cipőáruház, Piac utca 31., Városházával szemben.

Kélegedőnlát,
törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Tányértalpu
Mackó koma összes földkörűli utazásából megérkezett, kapható Harmathynál, Fűvészkerti 14.

Balance-mérleget sülyökkel megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

Eladó
egy álló íróasztal egész új állapotban, igen olcsón. Cím a kiadóhivatalban.

Aranyt-ezüstöt,
brilliántokat, bármiről szülő zálogleveleket (zálogcsudulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Képes meséskönyvek, emlékkönyvek, képeslap-albumok, s mindenféle ajándéknak legalkalmasabb dolgok mese olcsón kaphatók Harmathynál, Fűvészkerti 14.

Ó- és ujbor
kitűnő minőségben, tisztán kezelve, egy hectoszázra, valamint literenként palackozva, hapható a termelő Szabó Lajos Fiai cégénél.

Cipővásár!
Hadbavonulás miatt összes cipőim olcsón elárusítom. Kézimunka cipők olcsón. Hadiözvegyek, rokkantak, katonák, hivatalnokok, vasutasoknak árengedmény. Nagy cipőáruház, Hatvan-u. 8.

Hasznosbérbe
kiadó Halápon, iskola mellett 12 hold kaszáló föld. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17.

HALMÁGYI

divatházában

karácsonyi vásár

megkezdődött.

Női- és leányfelöltők,
Kosztümök,
Aljak,
Pongyolák,
Gyermekruhák,
Városi- és utazóbundák,
Szörme garnitúrák és
Blousok

igen előnyös árban
kerülnek eladásra.

— Vizonteladóknak —

PAPIR zsinetet, kévekö-
tőket legolcsóbb-
ban szállit a 36 év
és óta legszolidabb-
nak elismert

KENDER Fischer J. cég

zsineg-nagykereskedése,

zsák- és ponyvagására

Budapest, Nádor-u. 31-33.

Ponyvakölcsönző intézet.